

Udskriftsdato: 1. maj 2026 (Gældende)

Ekstraheringspligtige oplysninger i ministerbetjeningsdokumenter. Meroffentlighed.

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Ekstraheringspligtige oplysninger i ministerbetjeningsdokumenter. Meroffentlighed.

Svar til medie

30. september 2024

Sag nr. 24/00143

Aktindsigt hos Skatteministeriet

Jeg har nu færdigbehandlet sagen.

Jeg er enig med Skatteministeriet i, at sagen ikke indeholder miljøoplysninger, og at den derfor skal behandles efter offentlighedslovens regler.

Jeg er også enig i, at de dokumenter, som du har anmodet om aktindsigt i, har karakter af ministerbetjeningsdokumenter og således som udgangspunkt er undtaget fra retten til aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1.

Det er imidlertid min opfattelse, at dokumenterne indeholder enkelte oplysninger, som må anses for ekstraheringspligtige efter offentlighedslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. Det drejer sig om de oplysninger om systemunderstøttelse i akt 61, der er omtalt i pkt. 2.3 i ministeriets brev af 26. april 2024, som du har modtaget i partshøring.

Jeg har meddelt Skatteministeriet min opfattelse. Da du imidlertid nu er gjort bekendt med indholdet af de pågældende oplysninger, har jeg ikke henstillet til ministeriet at genoptage sagen. Hvis du alligevel måtte ønske oplysningerne om systemunderstøttelse udleveret i den form, de forefindes i akt 61, beder jeg dig om selv at rette henvendelse til ministeriet herom.

Jeg har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte ministeriets vurdering af, at dokumenterne ikke indeholder interne faglige vurderinger i endelig form omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 29, stk. 1, 1. pkt.

Jeg har heller ikke fundet grundlag for at tilsidesætte ministeriets vurdering af spørgsmålet om meroffentlighed efter offentlighedslovens § 14, stk. 1.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

I det følgende kan du læse nærmere om resultatet af min undersøgelse.

Ombudsmandens udtalelse

1. Sagens forløb

Sagen handler om din anmodning til Skatteministeriet om aktindsigt i ministeriets sag med titlen ”L 8 - Lovforslag om personfradrag for unge og pensionsudbetalingsaldre m.v.”.

Den 14. november 2023 meddelte Skatteministeriet dig afslag på din anmodning om aktindsigt. Ministeriet henviste til offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, hvorefter ministerbetjeningsdokumenter er undtaget fra retten til aktindsigt. Ministeriet anførte i den forbindelse bl.a., at ”[d]e anmodede dokumenter vedrører korrespondance mellem Skatteministeriet og Vurderingsstyrelsen i forbindelse med vurdering og juridisk gennemgang af materiale til brug for udarbejdelse af lovgivning”. Ministeriet anførte endvidere, at dokumenterne var udvekslet på et tidspunkt, hvor der var konkret grund til at antage, at en minister havde eller ville få behov for embedsværkets rådgivning og bistand i forbindelse med udsendelsen af foreløbige ejendomsvurderinger.

Efter ministeriets opfattelse var der desuden ikke grundlag for at give dig aktindsigt i dokumenterne efter princippet om meroffentlighed i offentlighedslovens § 14, stk. 1.

I et uddybende svar af 21. december 2023 anførte ministeriet, at dokumenterne, som du havde anmodet om indsigt i, ikke indeholdt ekstraheringspligtige oplysninger omfattet af offentlighedslovens §§ 28 og 29. Ministeriet bemærkede i den forbindelse, at vurderingen vedrørende ekstrahering burde have fremgået af afgørelsen af 14. november 2023.

Du har i forlængelse af Skatteministeriets svar klaget til mig. I lyset af din klage har jeg indhentet tre udtalelser fra ministeriet.

Skatteministeriet har i en udtalelse af 26. april 2024 fastholdt, at dokumenterne ikke indeholder ekstraheringspligtige oplysninger.

Om spørgsmålet om ekstrahering efter offentlighedslovens § 29 har Skatteministeriet anført, at akt 62 indeholder en mailkorrespondance på sagsbehandlerniveau om, hvorvidt der var tilstrækkelig hjemmel for en ejer af en dækningsafgiftspligtig erhvervsejendom til at vælge at blive opkrævet det samme beløb i foreløbig dækningsafgift, som ejeren blev opkrævet i 2023. En løbende drøftelse uden chefinddragelse som den foreliggende vurderes ikke af ministeriet at have karakter af en intern faglig vurdering i endelig form, jf. offentlighedslovens § 29. Endelige interne faglige vurderinger foreligger normalt i formaliserede godkendelsesprocesser i både Skatteministeriet og styrelserne, og det forhold, at en sagsbehandler i en mail til en anden sagsbehandler i en underliggende styrelse gør opmærksom på en juridisk misforståelse ved citering af gældende ret og dertilhørende bemærkninger, udgør efter ministeriets opfattelse ikke en intern faglig vurdering i endelig form. Ministeriet har i forlængelse heraf oplyst, at det dog på baggrund af den mulige tvivl om hjemmelsspørgsmålet, der var rejst af Vurderingsstyrelsen, efterfølgende blev vurderet, at retsstillingen med fordel kunne tydeliggøres, hvorfor der i ejendomsskattelovens § 33, stk. 6, blev indsat en præcisering, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 8 som fremsat, side 26.

For så vidt angår ekstrahering efter offentlighedslovens § 28 har ministeriet anført, at akt 61 indeholder en mailkorrespondance, som har karakter af interne systemtekniske vurderinger. De systemtekniske vurderinger er ifølge ministeriet foretaget, fordi en sagsbehandler i Vurderingsstyrelsen havde misforstået, hvorvidt der fandtes tilstrækkelig hjemmel til, at en ejer af en dækningsafgiftspligtig erhvervsejendom kunne vælge at blive opkrævet det samme beløb i foreløbig dækningsafgift, som ejeren blev opkrævet i 2023. Mailkorrespondancen udspringer således ifølge ministeriet af, at sagsbehandleren var i tvivl

om fortolkningen af gældende ret, hvilket sagsbehandleren videreformidlede internt i Vurderingsstyrelsen. Herefter blev det internt i styrelsen vurderet, at der i tilfælde af manglende hjemmel til stigningsbegrænsningsreglen for dækningsafgift på foreløbige vurderinger kunne ske systemunderstøttelse af en mulig ændring. Sagsbehandleren i styrelsen skrev i forlængelse heraf en mail til en sagsbehandler i Skatteministeriet om, at der fandtes at være en mulig manglende hjemmel, og at en eventuel lovændring med henblik på at sikre den fornødne hjemmel kunne systemunderstøttes. Sagsbehandleren i Skatteministeriet fik imidlertid hurtigt afklaret misforståelsen vedrørende hjemmel ved oversendelse af de rette lovbestemmelser samt bemærkninger. Efter ministeriets opfattelse viste oplysningerne om systemunderstøttelse sig dermed at være irrelevante for sagen, og oplysningerne var derfor ikke ekstraheringspligtige efter offentlighedslovens § 28.

Ministeriets udtalelse af 26. april 2024 indeholder – som gengivet ovenfor – en beskrivelse af indholdet af de dokumenter, som du har anmodet om aktindsigt i. Ministeriet har i udtalelsen samtidig anført, at udtalelsen i sin helhed kan sendes i partshøring. Jeg har derfor i en supplerende udtalelse anmodet ministeriet om over for mig at uddybe sin vurdering af, at der på afgørelsestidspunktet ikke var grundlag for at give dig aktindsigt efter princippet om meroffentlighed. Jeg har også bedt ministeriet oplyse, om ministeriet – i lyset af at du nu er blevet bekendt med de i udtalelsen beskrevne oplysninger – fortsat er af den opfattelse, at der ikke er grundlag for at give dig aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet.

Ministeriet har i en udtalelse af 13. august 2024 anført, at der hverken var eller er grundlag for at give dig aktindsigt efter princippet om meroffentlighed. Ministeriet har i den forbindelse anført, at du ikke i forbindelse med min behandling af sagen er blevet bekendt med den nærmere udformning og præcise ordlyd af dokumenterne, ligesom flere detaljer er udeladt i beskrivelsen af dokumenternes indhold. Derudover har ministeriet peget på, at der er tale om enkelte ansattes uformelle overvejelser om eventuelle problemer samt forskellige løsningsmuligheder, og at formålet med offentlighedslovens § 24 er bl.a. at sikre en beskyttelse af de ansattes overvejelser og forberedende arbejde.

Du har anført, at sagen efter din opfattelse er omfattet af miljøoplysningslovens regler, hvorfor ministerbetjeningsreglen slet ikke finder anvendelse. Subsidiært har du gjort gældende, at ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har dokumenteret, at sagens dokumenter kan undtages efter ministerbetjeningsreglen. Om spørgsmålet om ekstrahering har du anført bl.a., at hvis Skatteministeriets opfattelse lægges til grund, kan den øverste myndighed undgå offentlighed, når den mener, at oplysninger og faglige vurderinger er forkerte. Du har endvidere anført, at det forhold, at ejendomsskatteovens § 33, stk. 6, blev præciseret, viser, at de faglige vurderinger, der udtrykte tvivl, faktisk er blevet tillagt betydning, hvilket er et tegn på, at de foreligger i ”endelig form” i § 29’s forstand.

Endelig har du om spørgsmålet om meroffentlighed anført bl.a., at der i lyset af sagens omstændigheder er et særligt hensyn til at skabe åbenhed om baggrunden for udviklingen og ibrugtagningen af det nye ejendomsvurderingssystem og den nye skattelovgivning. Det er desuden væsentligt, at du som journalist ved et massemedie kan få adgang til de oprindelige dokumenters faktiske oplysninger for at kunne udføre demokratisk kontrol af myndighedernes virke.

2. Retsgrundlaget

2.1. Ministerbetjeningsreglen

Offentlighedslovens § 24, stk. 1, har følgende ordlyd:

”§ 24. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, mellem:

1) Et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder.

2) (...)”

I forarbejderne til § 24 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er anført bl.a. følgende:

”Bestemmelsen i stk. 1 har (...) i første række til *formål* at sikre en beskyttelse af den interne og politiske beslutningsproces, når dokumenter og oplysninger udveksles mellem forskellige myndigheder i forbindelse med ministerbetjening. (...).

Formålet med bestemmelsen er endvidere at sikre en beskyttelse af de offentligt ansattes adgang til – inden for den politisk prægede ministerrådgivning – på en fri og formløs måde at foretage deres overvejelser og udføre det forberedende arbejde, uden det pres en eventuel senere offentliggørelse af rent foreløbige overvejelser kan udgøre. (...).

...

Det afgørende for, om et dokument eller en oplysning, der udveksles mellem f.eks. to ministerier i stk. 1's forstand sker i forbindelse med ministerbetjening, er, om udvekslingen sker i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at ministeren *har* eller *vil få* behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Det vil dog uden videre kunne lægges til grund, at ministeren har brug for rådgivning og bistand, såfremt udvekslingen af dokumenter mellem to forskellige forvaltningsmyndigheder sker i et tilfælde, hvor ministeren selv eller ministersekretariatet på ministerens vegne har bedt embedsværket f.eks. undersøge eller overveje et spørgsmål. I mange tilfælde vil der imidlertid ikke foreligge en konkret 'bestilling' fra ministeren, og ved vurderingen af, om der er konkret grund til at antage, at der vil opstå et behov for at yde ministeren bistand m.v., må der i stedet for lægges vægt på, om ministeren i den konkrete sammenhæng erfaringsmæssigt får brug for embedsværkets bistand, eller om det i øvrigt ud fra sagens mere eller mindre politiske karakter må forventes, at ministeren får brug herfor.

Bestemmelsen i stk. 1 skal fortolkes og anvendes restriktivt, og i tilfælde, hvor der foreligger tvivl om, hvorvidt bestemmelsen finder anvendelse, skal der lægges vægt på, om *hensynet til den interne og politiske beslutningsproces* taler for, at de pågældende dokumenter eller oplysninger kan undtages fra retten til aktindsigt.

Bestemmelsen finder således anvendelse, hvor udvekslingen sker i forbindelse med det, der kan betegnes 'den politiske' ministerbetjening. ”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, s. 90 f. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

2.2. Ekstrahering

2.2.1. Offentlighedslovens § 28

Offentlighedslovens § 28, stk. 1, har følgende ordlyd:

”§ 28. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-4, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen. Det samme gælder oplysninger om eksterne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3.”

Af forarbejderne til § 28 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) fremgår bl.a. følgende:

”Det afgørende for, om en oplysning skal ekstraheres efter bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., er – i lighed med, hvad der følger af gældende ret – om der er tale om egentlige faktuelle oplysninger eller andre oplysninger, der bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag.

Udtrykket oplysninger om en sags faktiske grundlag i stk. 1, 1. pkt., omfatter på den baggrund ’egentlige faktuelle oplysninger’, som f.eks. oplysninger i et internt dokument om, at der på en motorvejsstrækning passerer 20.000 biler dagligt eller en oplysning – der bygger på undersøgelser og analyser – om, at der på samme motorvejsstrækning tidligere passerede mellem 20.000 og 50.000 biler dagligt, samt andre oplysninger, der medvirker til at skabe klarhed om sagen, herunder oplysninger om de metoder og forudsætninger, som en forvaltningsmyndighed har anvendt ved fastlæggelsen af de ’egentlige faktuelle oplysninger’.

...

Det er en betingelse for, at ekstraheringspligten indtræder, at oplysningerne ’er relevante for sagen’. Dette indebærer, at det ikke blot vil være de oplysninger om sagens faktiske grundlag, som en myndighed har lagt til grund for sin beslutning i en sag, som skal ekstraheres, men at også faktiske oplysninger, der er indgået i sagen, og som taler imod myndighedens beslutning, skal ekstraheres.

Derimod skal irrelevante oplysninger ikke ekstraheres. Irrelevansen kan f.eks. skyldes, at oplysningerne er indgået i sagen ved en fejl (oprindelig irrelevans), eller at sagens udvikling indebærer, at oplysningerne er irrelevante, fordi de er blevet erstattet med bedre og opdaterede oplysninger (efterfølgende irrelevans).

Kravet om, at oplysningen skal være relevant for sagen, indebærer i øvrigt, at oplysninger om sagens faktiske grundlag, der som sådan er relevante, men som fra en overordnet betragtning er af uvæsentlig betydning for sagen (de kan siges at være ligegyldige), ikke skal ekstraheres. Der gælder således en bagatelgrænse for de oplysninger, der skal ekstraheres.

Bedømmelsen af, om en oplysning om en sags faktiske grundlag er af relevans for sagen, afhænger af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Den nævnte relevansvurdering skal foretages i forhold til det tidspunkt, hvor aktindsigten begæres, men som nævnt skal ikke blot oplysninger, som en myndighed har lagt til grund, men også oplysninger, der taler imod myndighedens beslutning, ekstraheres.”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, s. 97. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 619, er endvidere anført følgende:

”Som det fremgår af pkt. 5.2.3 ovenfor, omfatter ekstraheringspligten i første række ’*egentlige faktuelle oplysninger*, dvs. oplysninger om gjorte iagttagelser, resultatet af foretagne målinger og andre undersøgelser, fastslåede oplysninger om økonomiske forhold, f.eks. størrelsen af skattepligtig indkomst og lignende samt oplysninger vedrørende et bestemt hændelsesforløb.”

I FOB 2015-42 var en korrespondance mellem Sundhedsstyrelsen og Sundhedsministeriet omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, om ministerbetjeningsdokumenter. Nogle af dokumenterne var forskellige versioner af et notat, som senere blev forelagt for regeringens koordinationsudvalg. Myndighederne havde ved vurderingen af spørgsmålet om ekstrahering efter offentlighedslovens § 28 taget udgangspunkt i den senest udvekslede version af notatet og ikke fundet grundlag for at ekstrahere oplysninger fra de tidligere versioner af notatet. Ministeriet fandt, at oplysningerne ikke var relevante for sagen i offentlighedslovens § 28’s forstand, idet de ikke var medtaget i det endelige notat. Efter ombudsmandens opfattelse var dette en for snæver udlægning af relevansbegrebet. Det forhold, at nogle oplysninger var taget ud i det endelige notat, betød efter ombudsmandens opfattelse ikke nødvendigvis, at oplysningerne var irrelevante. Spørgsmålet om relevans beroede på en konkret vurdering, hvor det skulle holdes for øje, at det ikke alene var oplysninger, der lå til grund for myndighedens beslutning i sagen, som kunne være relevante.

2.2.2. Offentlighedslovens § 29

Bestemmelsen i § 29, stk. 1, i offentlighedsloven (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020) har følgende ordlyd:

”§ 29. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan el.lign. (...)”

I forarbejderne til § 29 (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er anført bl.a. følgende:

”Ved en *faglig vurdering* forstås – i lighed med det tilsvarende udtryk i lovforslagets § 28, stk. 1, 2. pkt. – en vurdering, der er foretaget af en person, institution eller myndighed, som på grund af sin faglige viden og indsigt har *særlige forudsætninger* for at udtale sig om et bestemt spørgsmål. En faglig vurdering i bestemmelsens forstand omfatter således også den kollektive, embedsmæssige særlige indsigt, der oparbejdes (i myndigheden) som følge af en kontinuerlig beskæftigelse med særlige områder.

Det er derfor ikke en betingelse for at betragte en vurdering – f.eks. en juridisk vurdering – som en *faglig* vurdering, at den er foretaget af en person, der har den pågældende uddannelse, f.eks. en juridisk uddannelse. Det afgørende er derimod, at den pågældende person på grund af sin eller forvaltningsmyndighedens indsigt i det omhandlede spørgsmål har særlige forudsætninger for at udtale sig.

Derimod kan en vurdering, der bygger på den *almindelige administrative indsigt*, der er til stede i forvaltningsmyndighederne, ikke karakteriseres som en faglig vurdering i bestemmelsens forstand. (...).

...

Det er en betingelse for at få aktindsigt i en intern faglig vurdering, at den foreligger i *endelig form*, hvilket beror på, at hensynet til den interne beslutningsproces i almindelighed vil tale imod, at der meddeles aktindsigt i foreløbige interne faglige vurderinger.

En intern faglig vurdering vil foreligge i endelig form, hvis myndigheden har anvendt den i forbindelse med myndighedens beslutning i en sag, eller hvis vurderingen har en sådan form, at den er klar til (endelig) udsendelse eller offentliggørelse. Det vil herudover i almindelighed kunne lægges til grund, at en intern faglig vurdering foreligger i endelig form, hvis den er blevet (endeligt) godkendt af den øverst fagligt ansvarlige person for det pågældende område inden for vedkommende forvaltningsmyndighed, eller hvis det i øvrigt fremgår, at den faglige vurdering faktisk er tillagt betydning.”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, s. 99 f. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I en udtalelse af 9. februar 2017 (sag nr. 16/02596) – som kan findes på www.offentlighedsportalen.dk – fandt ombudsmanden, at et dokument, som ministeriet havde undtaget fra aktindsigt, indeholdt interne faglige vurderinger i § 29's forstand. Vurderingerne var imidlertid indeholdt i en version af dokumentet, som ikke var endelig. Den endelige version fandtes i et dokument, som allerede var blevet udleveret. Ombudsmanden var enig med ministeriet i, at vurderingerne, der fremgik af den foreløbige version af dokumentet, ikke var ekstraheringspligtige.

2.3. Meroffentlighed

Offentlighedslovens § 14, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020), har følgende ordlyd:

”§ 14. Det skal i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af §§ 23-35. (...)”

I forarbejderne til bestemmelsen (lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013) er anført bl.a. følgende:

”Bestemmelsen fastsætter meroffentlighedsprincippet, der indebærer, at en myndighed m.v. ikke er afskåret fra efter eget skøn at give aktindsigt i videre omfang, end offentlighedsloven forpligter til. Der henvises herom også til pkt. 4.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

...

Myndighederne er efter bestemmelsen alene forpligtet til af egen drift at overveje, om der kan meddeles aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet, mens myndighederne efter bestemmelsen *ikke er forpligtet til at give aktindsigt*.

I forbindelse med vurderingen af, om der kan meddeles aktindsigt efter stk. 1, må der – som efter gældende ret – foretages en *afvejning af modstående interesser*. Der skal således på den ene side tages hensyn til styrken, svagheden eller fraværet af den aktindsigtssøgendes interesse i at få indsigt i de pågældende dokumenter og oplysninger, og på den anden side styrken af den beskyttelsesinteresse, der ligger bag den pågældende undtagelsesbestemmelse og andre lovlige hensyn. I de tilfælde, hvor et massemedie eller en forsker tilknyttet et anerkendt forskningsinstitut anmoder om aktindsigt, vil det i almindelighed

kunne lægges til grund, at der foreligger en berettiget interesse i at få indsigt i dokumenterne eller oplysningerne, som vil skulle afvejes overfor eventuelle modstående interesser. Det bemærkes dog mere overordnet, at i de nævnte tilfælde, hvor der foreligger et reelt og sagligt behov for at undtage de pågældende dokumenter m.v., vil vurderingen af spørgsmålet om meraktindsigt formentlig meget ofte føre til, at der ikke er grundlag for at give indsigt efter meroffentlighedsprincippet.”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, s. 76 f. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I [FOB 2016-43](#) udtalte ombudsmanden, at spørgsmålet om meroffentlighedsprincippet i ministerbetjeningsager alene vedrører myndighedernes pligt til at overveje at udlevere dokumenter, som offentlighedsloven – via ministerbetjeningsreglen – netop har undtaget fra retten til aktindsigt. Pligtens karakter og rækkevidde indebærer, at ombudsmanden i sidste ende må være forholdsvis tilbageholdende i sin efterprøvelse af ministeriernes meroffentlighedsvurdering og eventuelle uddybende konkrete begrundelser i disse sager. Hvis ministerierne således har foretaget en korrekt juridisk bedømmelse i forhold til ministerbetjeningsreglen og herudover konkret vurderet spørgsmålet om meroffentlighed, vil der skulle foreligge særlige omstændigheder, for at ombudsmanden kan gå nærmere ind i denne vurdering. Sådanne særlige omstændigheder kan f.eks. være, at der tilsyneladende ikke foreligger noget konkret og reelt behov for hemmeligholdelse.

Dette var tilfældet i sagen [FOB 2014-29](#), hvor Transportministeriet havde afslået aktindsigt i to såkaldte forelæggelsessider til transportministeren. Afslaget var givet efter offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1, da forelæggelsessiderne ikke var udvekslet med myndigheder uden for Transportministeriet. Forelæggelsessiderne indeholdt kortfattede bemærkninger til ministeren om det materiale, som i øvrigt var vedlagt dokumenterne, samt oplysninger, der i vidt omfang fremgik af det materiale, som var udleveret til journalisten. Ombudsmanden henstillede til ministeriet at genoptage sagen og udtalte, at hvis Transportministeriet ville fastholde sin vurdering, burde ministeriet give en reel og konkret forklaring. Transportministeriet genoptog sagen og gav journalisten aktindsigt i de to forelæggelsessider i form af meraktindsigt. Sagerne kan findes på ombudsmandens hjemmeside.

3. Min vurdering

Efter min gennemgang af sagen er jeg enig med Skatteministeriet i, at sagen ikke indeholder miljøoplysninger og derfor skal behandles efter offentlighedslovens regler.

Jeg kan endvidere ikke tilsidesætte Skatteministeriets vurdering af, at de mails, som du har anmodet om indsigt i, som udgangspunkt kan undtages fra aktindsigt efter ministerbetjeningsreglen i offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, idet de er udvekslet i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor der var konkret grund til at antage, at ministeren havde eller ville få behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Jeg har herved lagt vægt på, at de pågældende mails er udvekslet mellem Skatteministeriet og Vurderingsstyrelsen i forbindelse med overvejelser om lovgivning vedrørende det nye ejendomsvurderingssystem.

Spørgsmålet er herefter, om de omtalte mails indeholder ekstraheringspligtige oplysninger.

Akt 61 indeholder oplysninger om bl.a., at en medarbejder på forespørgsel har undersøgt og konstateret, at et it-system er indrettet således, at det kan understøtte, at en ejer af en dækningsafgiftspligtig erhvervs-ejendom kan blive opkrævet det samme beløb i foreløbig dækningsafgift, som ejeren blev opkrævet i

2023. Et sådant konstateret resultat af en foretagen undersøgelse af et it-systems tekniske indretning udgør efter min opfattelse en oplysning om en sags faktiske grundlag i offentlighedslovens § 28's forstand.

Jeg kan ikke tilslutte mig Skatteministeriets opfattelse af, at dette resultat ikke er relevant, fordi den pågældende undersøgelse ifølge ministeriet blev iværksat på baggrund af en juridisk misforståelse. I den foreliggende situation viser oplysningerne, at der var systemunderstøttelse til indholdet af det lovforslag, som ministeriet på tidspunktet for din aktindsigtsanmodning havde fremsat for Folketinget. Hertil kommer, at oplysningerne viser, at den retstilstand, som ifølge ministeriet allerede var gældende på tidspunktet for undersøgelsen, var systemunderstøttet. Jeg mener på den baggrund, at oplysningerne må anses for relevante for sagen.

Det er herefter samlet set min opfattelse, at oplysningerne om systemunderstøttelse i akt 61 var ekstraeringspligtige efter offentlighedslovens § 28, stk. 1.

Jeg har gjort Skatteministeriet bekendt med min opfattelse. Jeg har imidlertid ikke henstillet til ministeriet at genoptage sagen, idet ministeriet under min behandling af sagen har gjort dig bekendt med indholdet af de pågældende oplysninger. Hvis du alligevel måtte ønske oplysningerne om systemunderstøttelse udleveret i den form, de forefindes i akt 61, beder jeg dig om selv at rette henvendelse til ministeriet herom.

Akt 61 og akt 62 indeholder endvidere oplysninger om vurderinger af et hjemmelsspørgsmål fremsat af sagsbehandlere i henholdsvis Skatteministeriet og Vurderingsstyrelsen i forbindelse med overvejelser om udformning af lovgivning. Jeg har på baggrund af de pågældende vurderingers form og karakter ikke grundlag for at tilsidesætte ministeriets vurdering af, at der ikke er tale om interne faglige vurderinger i endelig form omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 29.

Tilbage står spørgsmålet om meroffentlighed.

Efter offentlighedslovens § 14 har en myndighed pligt til af egen drift at overveje, om der kan meddeles aktindsigt i videre omfang, end hvad der følger af lovens §§ 23-35. Det indebærer imidlertid ikke en forpligtelse for myndigheden til at give aktindsigt. Jeg kan som følge heraf kun kritisere en vurdering af spørgsmålet om meroffentlighed, hvis der er særlige omstændigheder i sagen, jf. pkt. 2.3 ovenfor. Det kan være tilfældet, f.eks. hvis der ikke ligger saglige og reelle hensyn til grund for afslaget på meroffentlighed, eller hvis myndigheden har prisgivet det beskyttelseshensyn, som afslaget på aktindsigt skulle varetage.

Skatteministeriet har under min behandling af sagen redegjort for indholdet af en række af de oplysninger, som ministeriet har undtaget fra aktindsigt. Du har modtaget denne redegørelse, og jeg har på den baggrund spurgt ministeriet, om der fortsat foreligger et beskyttelseshensyn, der gør det nødvendigt at undtage de resterende oplysninger i sagen.

Skatteministeriet har i den forbindelse anført, at du ikke er blevet bekendt med den nærmere udformning og præcise ordlyd af dokumenterne, og at der fortsat er et beskyttelseshensyn til at sikre, at de enkelte ansatte kan gøre sig uformelle overvejelser om eventuelle problemer og forskellige løsningsmuligheder, uden at disse skal lægges frem for offentligheden.

Jeg har, efter at have sammenholdt de oplysninger, som du har bedt om indsigt i, og de oplysninger, som du nu er blevet bekendt med, ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte ministeriets vurdering af spørgsmålet om meroffentlighed efter offentlighedslovens § 14, stk. 1, herunder ministeriets vurdering af, at der fortsat er et beskyttelseshensyn til at undtage de oplysninger, som du ikke har fået indsigt i.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi til:

Skatteministeriet